

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 22.01.2019, klo 17:30 - 20:37

Paikka Tuusulan kunnantalo, kokoustila Vidnoje (2. kerros, C-siipi)

Käsitellyt asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 2 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 3 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouksiin osallistuvat viranhaltijat ja muut tahot 2019**
- § 4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toiminta 2019**
- § 5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokoukset 2019**
- § 6 Hyvinvointikertomus 2017 - 2018 ja -suunnitelma 2019 - 2021**
- § 7 Osallistuva budjetointi 2019, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta**
- § 8 Ilmoitus- ja muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Aarno Järvinen, puheenjohtaja
Pekka Ruotsalainen
Erja Sarenius-Salmenkivi
Jukka Keränen
Liisa Palvas
Mari Niemi-Saari
Mari Vainionpää, poistui 19:48
Merja Kuusisto
Harri Surola

Muut saapuvilla olleet

Aila Toivonen, hallintopalvelusihteeri, sihteeri
Kari Friman, poistui 18:28
Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, esittelijä
Harri Lipasti, kansliapäällikkö, poistui 20:03
Katja Repo, yhteistömanageri, § 4, poistui 19:25
Jussi Salonen, apulaispormestari, saapui 18:46

Poissa

Lauri Untamo
Sarita Pöldmaa
Yrjö Forss

Allekirjoitukset

Aarno Järvinen
Puheenjohtaja

Aila Toivonen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

23.01.2019

23.01.2019

Jukka Keränen

Harri Surola

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 24.1.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Yrjö Forss ja Jukka Keränen.

Päätös

Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi Harri Suola ja Jukka Keränen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 3

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouksiin osallistuvat viranhaltijat ja muut tahot 2019

TUUDno-2019-101

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, heidi.hagman@tuusula.fi

Hallintosäännön 113 § mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus pormestarilla, kunnanhallituksen varapuheenjohtajilla apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Nuorisovaltuusto voi nimetä lautakuntien kokouksiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta lautakuntien erikseen rajaamissa asioissa.

Toimielimen esittelijä tai puheenjohtaja voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Hallintosäännön 120§ mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan esittelijänä toimii kansliapäällikkö tai määräämänsä viranhaltija. Kansliapäällikön päätöksellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan sihteeriksi on määrätty kuntatoimialan kehittämispäällikkö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan sihteerinä toimii osallisuuskoordinaattori. Hallintopalvelusihteerin toimii lautakunnan sihteerinä, kunnes osallisuuskoordinaattori aloittaa tehtävässään.

Kunnan uuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mallin valmistelussa on noussut esiin tarve vahvistaa neuvostojen ja lautakuntien yhteistyötä. Neuvostojen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan yhteistyön rakentamiseksi ja tiedonkulun parantamiseksi esitetään, että jokaisesta neuvostosta nimetään yksi edustaja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- että, viranhaltijoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouksiin vakituisesti osallistuvat esittelijän lisäksi sihteerin
- pyytää nuorisovaltuustoa, vammaisneuvostoa, ikäihmisten neuvostoa sekä lapsi- ja perheasiainneuvostoa valitsemaan jäsenistään edustajan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouksiin lautakunnan toimiajaksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- että, lautakunnan puheenjohtajalla ja esittelijällä on oikeus kutsua kokouksiin asiakohtaisia asiantuntijoita.

Esittelijä muutti päätösehdotuksen 3. kohtaa seuraavaksi:

- että, lautakunnan puheenjohtajalla ja esittelijällä on oikeus kutsua kokouksiin asiakohtaisia asiantuntijoita tai sidosryhmien edustajia.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- että, viranhaltijoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouksiin vakituisesti osallistuvat esittelijän lisäksi sihteeri
- pyytää nuorisovaltuustoa, vammaisneuvostoa, ikäihmisten neuvostoa sekä lapsi- ja perheasiainneuvostoa valitsemaan jäsenistään edustajan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouksiin lautakunnan toimiajaksi
- että, lautakunnan puheenjohtajalla ja esittelijällä on oikeus kutsua kokouksiin asiakohtaisia asiantuntijoita tai sidosryhmien edustajia.

Tiedoksi

ikäihmisten neuvosto, lapsi- ja perheasiain neuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 4

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toiminta 2019

TUUDno-2019-100

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, heidi.hagman@tuusula.fi

Liitteet

1 Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamalli, hyte 22.1.2019
Verkkojulkisuus rajoitettu

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan keskeisimpiä tehtäviä, joka säilyy kunnilla sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten yhteydessä.

Kuntalaki määrää kunnan keskeiseksi tehtäväksi asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen

- Kuntalaki 1 § 2 mom. Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.
- Kuntalaki 37 § Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

Vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on koko kunnan ja sen kaikkien toimintojen yhteinen, mikä näkyy vahvasti myös kunnan strategiassa.

Kuntastrategia on kunnan ja kuntalaisten yhteinen strategia. Vireä, kasvava ja hyvinvoiva Tuusula syntyy rohkeasti yhdessä tekemällä.

Tuusulan kunnanvaltuusto hyväksyi strategian perustan ja valtuustokauden tavoitteet vuosille 2018-2021 kokouksessaan 19.3.2018. Strategiaperustasta päätettiin joulukuussa 2017.

Kuntastrategian päämääriä ovat sujuvuus, hyvinvointi ja vireys. Tuusula nähdään paikkana, jossa asiat sujuvat, oli kyse sitten joukkoliikenteestä tai vaikkapa rakennusluvan saamisesta. Ihmiset, ympäristö, yhteisöt ja yritykset voivat hyvin ja luovat hyvinvointia ympärilleen ottamalla vastuuta itsestään ja muista. Tuusula on myös vireä sopivan kaupunkimaisten keskustojen ja maaseudun kylien yhdistelmä, jossa riittää tekemistä ja tapahtumia. Strategian hahmottelemaa uutta Tuusulaa rakennetaan asukkaiden, yhteisöjen, luottamushenkilöiden ja kunnan työntekijöiden yhteisen tuusulalaisen toimintavan avulla, jossa korostuvat me-henki ja yhteistyö, yhteisen tarinan rakentaminen, tekemisen kulttuuri, rohkeus kokeilla ja iloitseminen onnistumisista.

Valtuustokauden tavoitteita on 32 ja ne on johdettu strategian visiosta, päämääristä ja yhteisestä toimintavasta. Tavoitteita laatiessa on huomioitu pormestariohjelma sekä osallistavan strategiaproessin aikana esiin nousseita asioita. Valtuustokauden tavoitteista 21 on keskeisesti asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistäviä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuustokauden tavoitteille asetetaan vuosittain vuositavoitteita ja toimenpiteitä.

Kunnat päättävät monista tehtävistä ja toimista, joilla on ratkaiseva merkitys asukkaiden hyvinvointiin, osallisuuteen, työllistymiseen ja toimintakykyyn. Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia asioita ovat muun muassa varhaiskasvatus ja koulutus, liikuntamahdollisuudet, ruoka- ja kulttuuripalvelut, asuminen, kaavoitus ja liikennejärjestelyt. Näiden ja monien muiden asioiden hoidosta päätetään kunnassa.

Kunnan lakisääteisiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä ovat:

- asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä niihin vaikuttavia tekijöiden seuranta väestöryhmittäin
- kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä raportointi valtuustolle vuosittain
- hyvinvointikertomuksen valmistelu valtuustolle kerran valtuustokaudessa
- tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen
- päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin toteuttaminen
- vastuutahojen nimeäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen
- yhteistyö muiden kunnassa toimivien tahojen kanssa, kuten 1.1.2019 lukien Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä sekä järjestöt.

Tuusulassa ei ole toistaiseksi ollut riittävästi resurssia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön. Hyvinvoinnin edistäminen on kuitenkin lakisääteinen tehtävä ja yksi kuntastrategiamme kolmesta päämäärästä. Lisäksi HYTE-työn yhteistyötarpeet kasvavat sote-palveluiden siirryttyä Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymälle.

Valtuusto päätti kokouksessaan 10.12.2018 perustaa kuntaan 1.1.2019 lukien Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan, osana johtamisen rakenteiden ja johtamisjärjestelmän uudistamista. Sosiaali- ja terveyslautakunta lakkasi samasta ajankohdasta lukien.

Hallintosäännön 9 § mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta vastaa kuntatasoisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhteistyön ohjauksesta, kunnan päätöksenteon vaikutusten ennakoarviointimenettelyn ohjauksesta ja ohjeistuksesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmista sekä kuntalaisvaikuttamisen ohjauksesta.

Hallintosäännön 25 § määritetään yleisesti lautakuntien tehtäviä ja toimivaltaa:

Lautakunnat

1. johtavat ja kehittävät alaistaan toimintaa ja vastaavat palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä sekä seuraavat ja arvioivat palvelujen vaikuttavuutta ja varaavat asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
2. edustavat kuntaa ja käyttävät kunnan puhevaltaa toimialueeseensa /palvelualueisiinsa kuuluvissa asioissa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

3. tekevät ehdotuksen toimialueensa/palvelualueidensa kuntastrategiaan perustuvista päämääristä ja tavoitteista sekä valtuuston osoittamien voimavarojen suuntaamisesta, ohjaavat ja valvovat toimialueensa /palvelualueidensa strategista suunnittelua, toteutusta ja kehittämistä sekä vastaavat toiminnan taloudellisuudesta, tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta.
4. päättävät palvelualueillaan noudatettavista perusteista, suunnitelmista ja yleisistä ohjeista sekä huolehtivat toimialueidensa/palvelualueidensa lainsäädännössä ja muissa säädöksissä määrittelyistä ja erikseen määrätyistä tehtävistä
5. päättävät tehtävänään olevien palvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä
6. määräävät palveluista perittävien maksujen perusteista ja suuruudesta valtuuston määrittelemien yleisten perusteiden ja lainsäädännön mukaisesti
7. päättävät toimialuettaan/palvelualueitaan koskevien palvelujen ostamisesta ja myymisestä sekä tekevät niitä koskevat sopimukset ja irtisanovat ne
8. myöntävät toimialueidensa/palvelualueidensa avustukset
9. antavat lausunnot toimialueeseensa kuuluvista asioista, ellei lausunnon antaminen kuulu kunnanhallituksen toimivaltaan
10. päättävät toimialuettaan/palvelualueitaan koskevista toimintasäännöistä, joissa määrätään viranhaltijoiden toimi- ja ratkaisuvallasta

Edellä mainitun lisäksi

25.3 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

1. ohjaa kuntatasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja yhteistyötä eri yhdyspinnoilla
2. vastaa hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelman valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista
3. ohjaa ja ohjeistaa kunnan päätöksenteon vaikutusten ennakoarviointimenettelyä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmista
4. ohjaa ja kehittää osaltaan kuntalaisvaikuttamista (vaikuttamistoimielimet, verkostot)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnassa on 11 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta huolehtii kuntatoimiala.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamallia suunniteltiin syksyn 2018 aikana erillisessä työryhmässä. Työryhmän puheenjohtajana toimi kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja ja projektipäällikkönä kunnan kehittämispäällikkö. Työryhmässä oli edustus kasvatus- ja sivistystoimialalta, kuntakehityksen ja tekniikan toimialta, sosiaali- ja terveystoimialalta, konsernipalveluista, sote-lautakunnasta, Keski-Uudenmaan yhdistysverkostosta ja Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymästä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lautakunta työskentelee kokouksessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän ja lautakunnan roolin kirkastamiseksi sekä keskustelee vuoden 2019 alustavasta työsuunnitelmasta. Työskentelyn fasilitoi yhteisömanageri.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi hallintosäännön määräykset lautakunnan tehtävistä sekä tehdyn valmistelun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mallista
- keskustella lautakunnan tarkemmasta roolista ja vuoden 2019 alustavasta työsuunnitelmasta.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

- päätti merkitä tiedoksi hallintosäännön määräykset lautakunnan tehtävistä sekä tehdyn valmistelun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mallista
- keskusteli lautakunnan tarkemmasta roolista ja vuoden 2019 alustavasta työsuunnitelmasta.

Yhteistömanageri Katja Repo oli asiantuntijana kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 5

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokoukset 2019

TUUDno-2019-102

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, heidi.hagman@tuusula.fi

Kokousajat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan vuoden 2019 kokousajoiksi esitetään seuraavia päiviä (kokousten alkamisajankohdasta keskustellaan ja sovitaan ensimmäisessä kokouksessa):

- 22.1. klo 17.30
- 12.2. (hyvinvointikertomus ja -suunnitelma)
- 12.3. (hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, järjestöavustukset)
- 3.4. (hyvinvointikertomus ja -suunnitelma)
- 21.5. (1.osavuosikatsaus, EVA-menettely)
- 11.6. (arviointikertomus)
- 27.8. (arviointikertomus, talousarvio 2020)
- 24.9. (2.osavuosikatsaus ja talousarvio)
- 22.10. (osallistuva budjetointi 2020)
- 19.11. (vuoden 2020 kokousajat ja seminaarit)
- 13.12. (käyttösuunnitelma 2020)

Seminaarit

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kutsuu muut lautakunnat ja neuvostot Hyvinvointiseminaariin 29.3. (tai 5.4.). Hyvinvointiseminaari palvelee kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadintaa, vaikutusten ennakoarvointimenettelyn (EVA) käyttöönottoa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan, muiden lautakuntien ja neuvostojen yhteistyötä. Seminaarin ohjelma rakentuu asiantuntijapuheenvuoroista, dialogista ja yhteisestä työskentelystä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta esittää muille Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kunnille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntien yhteistä seminaaria kuntien välisen ja kuntien ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän välisen yhteistyön rakentamiseksi sekä alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmatyön käynnistämiseksi.

Esityslistan toimittaminen ja sähköinen kokousmenettely

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti. Esityslista toimitetaan kokousta edeltävänä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

torstaina, mikäli muusta aikataulusta ei sovita.

Kunnan johtoryhmässä on päätetty, että jäsenille maksetaan omien atk-laitteiden käyttämisestä luottamustehtävän hoitamiseen 10 euroa kuukaudessa, mikäli korvaus ei tule muulta toimielimeltä. Korvaus maksetaan kokouspalkkioiden maksamisen yhteydessä.

Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Pöytäkirjan tarkastaminen

Pöytäkirja tarkastetaan sen valmistuttua ja se julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- vuoden 2019 kokousaikataulusta esityksen mukaisesti
- sopia kokouskäytännöistä esityksen mukaisesti
- kutsua kunnassa toimivat luottamuselimet, neuvostot sekä viranhaltijoita hyvinvointiseminaariin 29.3.
- esittää Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle sekä siihen kuuluvien kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnille yhteisen seminaarin pitämistä yhteistyön rakentamiseksi sekä alueellisen hyvinvointikertomus ja -suunnitelmatyön käynnistämiseksi
- tarkastaa pöytäkirjan heti sen valmistuttua ja se julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi päätettiin

- ehdottaa Keski-Uudenmaan sote-kuntien hytelautakunnille yhteisen seminaarin järjestämistä.

Tiedoksi

kirjaamo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 6

Hyvinvointikertomus 2017 - 2018 ja -suunnitelma 2019 - 2021

TUUDno-2019-39

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, heidi.hagman@tuusula.fi

Liitteet

1 THLn suositus minimitietosisällöksi kunnan hyvinvointikertomuksessa, hyte 22.1.2019

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Sen laadintaprosessi tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaamista. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ohjaa kunnan hyvinvointipolitiikkaa. Työn alkuvaiheessa on tarpeen kartoittaa kunnan hyvinvointipolitiikan sen hetkinen tilanne: tavoitteet, painoalueet ja toimenpiteet. Lisäksi koostetaan voimassa olevat hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen liittyvät asiakirjat ja ohjelmat, jotka ohjaavat kunnan toimintaa. Näin tunnistetaan myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen tarkoitus on myös tuottaa seurantatietoa ohjelmien ja tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksista eli hyvinvointipolitiikan onnistumisesta. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on johtamisen työväline. Se toimii strategiatyön sekä vuotuisen kuntasuunnittelun ja seurannan välineenä. Hyvinvointikertomuksen valmistelu on eri toimijoiden yhteinen hyvinvointiasioiden oppimisprosessi.

Hyvinvointikertomus auttaa monin tavoin päättäjää

- tarjoamalla perusteluja päätöksille
- auttamalla priorisoimaan toimintaa
- tukemalla toiminnan arviointia
- varmistamalla toiminnan resurssit

Laki hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön taustalla

Kuntalain 1§ mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Vuonna 2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki (1326/2010, § 12) velvoittaa kuntia raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niitä edistävästä toimenpiteistä. Tämän lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

valtuustolle on laadittava kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus. Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Tulevassa, vielä hyväksymättömässä, laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (1.9.2016 8§) maakunnan on valmisteltava omalta osaltaan valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus väestön hyvinvoinnista, terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Kertomus laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa

Tuusulan edellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

Tuusulan viimeisin hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2013. Edellinen laaja hyvinvointikertomus laadittiin valtuustokaudesta 2013-2017 ja se hyväksyttiin valtuustossa toukokuussa 2017.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valtuustokaudelle 2017-2021

Kunnassa valmistellaan laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kerran valtuustokaudessa ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain osana kuntasuunnittelua. Käynnissä olevalle valtuustokaudelle ei vielä ole laadittu hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointisuunnitelman laadinta on tarkoitus tehdä osallistavassa prosessissa ja työ käynnistetään tammikuussa 2019 laatimalla hyvinvointikertomus vuosista 2017-2018. Hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman on määrä valmistua kevään 2019 aikana siten, että se viedään valtuuston päätettäväksi toukokuussa.

THL on valmistellut suosituksen sekä kunnan että maakunnan hyvinvointikertomuksen minimietosisällöstä. Listaus liitteenä.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on tiivis kuvaus johtopäätöksineen

- kunnan toteuttamasta hyvinvointipolitiikasta
- väestön terveydestä ja hyvinvoinnista
- väestöryhmittäisistä hyvinvointi- ja terveyseroista
- terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista
- palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvointitarpeisiin
- ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista sekä
- tavoitteista ja toimenpiteistä.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä tarkennetaan ja painopisteitä valitaan vuosittain vuosisuunnittelun ja talousarvion laadinnan yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- käynnistää hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnan ja käydä lähetekeskustelun sen laadinnan pohjaksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- että, tarkennettu suunnitelma laadinnan tavasta, aikataulusta sekä eri tahojen osallistumisesta työhön käsitellään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- käynnistää hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnan ja kävi lähetekeskustelun sen laadinnan pohjaksi
- että, tarkennettu suunnitelma laadinnan tavasta, aikataulusta sekä eri tahojen osallistumisesta työhön käsitellään lautakunnan seuraavassa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 7

Osallistuva budjetointi 2019, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

TUUDno-2019-40

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, heidi.hagman@tuusula.fi

Tuusulan kunta on ottanut käyttöön uuden tavan osallistua ja vaikuttaa. Osallistuvassa budjetoinnissa kunnan asukkaat otetaan mukaan ideoimaan ja päättämään kunnan käytössä olevien verovarojen käytöstä. Vuonna 2019 käytettävissä on 100 000€.

Osallistuvan budjetoinnin prosessi rakentuu eri vaiheista. Vaiheista ensimmäinen on ideointi, jonka jälkeen ideoita jalostetaan yhteistyössä asukkaiden, sidosryhmien ja viranhaltijoiden kanssa. Yhteistyöstämisen aikana ideoista laaditaan ehdotuksia, joiden toteutuksesta äänestetään. Eniten ääniä saaneet ehdotukset toteutetaan.

Osallistuvan budjetoinnin vaiheet ja eteneminen

- Ideahaku 13.11.2018–15.1.2019
- Yhteistyöstäminen ja ideoiden jatkojalostus 1.2.–14.3.2019
- Osallistuvan budjetoinnin äänestys 15.3.–15.4.2019
- Tulosten julkaisu 18.4.2019

Teemat 2019

- Yhteisöllinen ja viihtyisä Tuusula (kehittämiskeskittämiset Hyrylässä, Jokelassa, Kellokoskella, Lahelassa ja eteläisen Tuusulan kylissä ja Riihikalliossa),
- Hyvinvoiva Tuusula,
- Taiteen ja kulttuurin Tuusula

Ideoiden jättäminen

Ideoita oli mahdollista jättää paperilomakkeella keskitetyssä asiakaspalvelussa Tuusinfossa, kirjastoissa sekä yhteisissä tilaisuuksissa. Pop Up -ideapajoja järjestettiin yhteensä 19 kappaletta marras-tammikuun aikana. Ideoita saattoi myös jättää osallistuvan budjetoinnin sähköisellä alustalla osoitteessa <https://osallistu.tuusula.fi>. Ideoita jätettiin noin 240 (arvio 17.1.). Ideoiden määrä vahvistuu, kun kirjastoissa ja Tuusinfossa paperilomak-keella jätetyt ideat on syötetty järjestelmään. Kuntalaiset ideoivat mm. kulttuuritapahtumia, roskekkeisiä, harrastuskerhoja, penkkejä, liikuntapaikkoja ja kohtaamispaikkoja.

Ideoiden jalostaminen ehdotuksiksi

Ideahaun jälkeen alkaa saatujen ideoiden jatkojalostus. Yhteistyöstäminen on tarkoitus toteuttaa avoimissa tilaisuuksissa, joihin kutsutaan mm. viranhaltijoita, kehittämiskeskittämiset, neuvostot ja kuntalaiset. Tilaisuuksissa on tarkoitus rikastuttaa jätettyä ideaa, konkretisoida ideoiden edellyttämiä toimenpiteitä ja arvioida idean kokonaiskustannuksia. Kehittämiskeskittämisten jäsenet tuovat jatkokehittämiseen oman paikallistuntemuk-sensa ja toimialoilta odotetaan näkemyksiä ideoiden toteuttamisen tavoista ja kustannuksista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ideoiden jatkojalostamisen työpajat on suunniteltu pidettäväksi helmikuussa seuraavasti:

- ti 12.2. klo 17.30-19.30 Kellokoski
- ke 13.2. klo 17.30-19.30 Jokela
- to 14.2. klo 17.30-19.30 Riihikallio
- ti 26.2. klo 17.30-19.30 Lahela
- ke 27.2. klo 17.30-19.30 Hyrylä
- to 28.2. klo 13-15 kunnantalo

Äänestys

Kun ideoista on työpajoissa jalostettu ehdotuksia ja niille on laadittu alustavat projektisuunnitelmat, tullaan ehdotuksista äänestämään. Äänestysaika on 15.3.–15.4.2019. Äänestys tapahtuu sähköisellä alustalla ja se edellyttää kevyttä tunnistautumista sähköpostiosoitteella, google- tai facebook -tunnuksilla. Myös tuettu äänestäminen on mahdollista Tuusinfossa ja kirjastoissa.

Äänestyksessä suosituimmiksi nousseet ehdotukset toteutetaan vuoden 2019 aikana. Prosessin aikana saatuja ideoita ja ehdotuksia voidaan myös hyödyntää ja edistää seuraavan vuoden talousarvion valmistelussa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäälikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedokseen osallistuvan budjetoinnin etenemisen tilannekatsauksen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 8

Ilmoitus- ja muut asiat

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat

- kansliapäällikön päätös 22.1.2019 § : Hytelk:n esittelijänä toimii kehittämispäällikkö Heidi Hagman
- nuorisovaltuusto nimennyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan edustajakseen Emil Jacobssonin.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§1, §2, §3, §5, §6, §7, §8

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.